

Упутство за коришћење апликације за претрагу одбрањених дисертација Универзитета у Новом Саду

1. Увод

Подаци о дисертацијама у софтверском систему CRIS UNS су у складу са захтевима Универзитета као и са захтевима стандарда доминантним у библиотекарству и научно истраживачкој делатности (MARC 21, Dublin Core, ETD-MS, CERIF). Ова компатибилност са светски прихваћеним стандардима ће омогућити да подаци из овог система буду преузети и након тога јавно видљиви у светским библиотечким системима као и мрежама репозиторијума научно истраживачких резултата као што су ND LTD (<http://www.ndltd.org/>), Driver (<http://search.driver.research-infrastructures.eu/>), DART Europe (<http://www.dart-europe.eu/basic-search.php>).

Апликација се налази на адреси: <http://www.cris.uns.ac.rs/searchDissertations.jsf> и могу се користити различити веб претраживачи. Препоручује се употреба веб претраживача са којима је апликација тестирана, а то су:

- Internet Explorer 8.x, чија се инсталациона верзија може преузети са ове адресе <http://www.microsoft.com/windows/internet-explorer/worldwide-sites.aspx>,
- Mozilla Firefox 5.0.x, чија се инсталациона верзија може преузети са ове адресе <http://www.mozilla.com/en-US/firefox/firefox.html>.

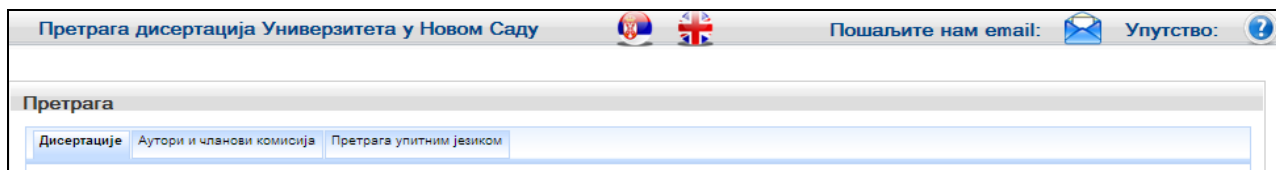
Надамо се да ова апликација неће имати превише мањкавости. Унапред се извињавамо за све пропусте у апликацији. Уколико уочите неки пропуст, имате неку молбу, жалбу или неки коментар молимо Вас да нам пошаљете e-mail одабиром ставке која се налази у десном углу главног менија наше апликације (cris@uns.ac.rs). Такође, ако уочите да неке податке о дисертацијама треба поправити молимо Вас да нас о томе такође обавестите.

Хвала што користите нашу апликацију!

Развојни тим CRIS UNS.

2. Заглавље апликације

Заглавље (врх) прозора за претрагу дисертација које је у сваком моменту доступно кориснику апликације је приказано на **слици 1**. Поред наслова (*Претрага дисертација Универзитета у Новом Саду*) постоје опције за промену језика ( ) , слање електронске поште () развојном тиму CRIS система и преузимање упутства ().

Слика 1. Заглавље апликације

Промена језика интерфејса апликације је могућа одабиром једног од графичких симбола (српски) и (енглески).

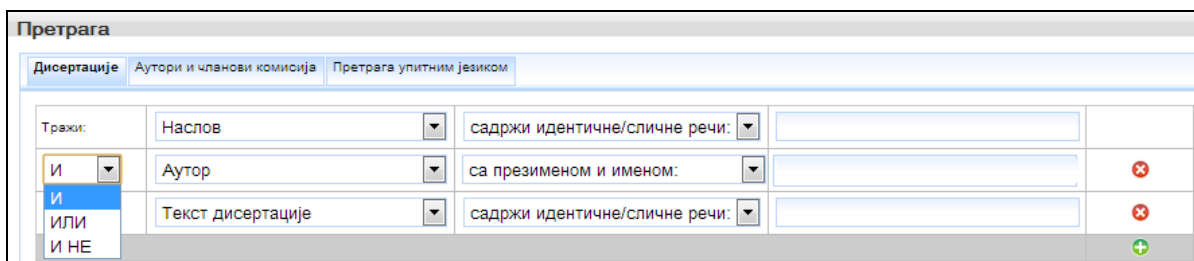
Питање или кориснички захтев се може проследити развојном тиму апликације употребом опције која се налази у десном углу главног менија апликације.

Упутство које читате се преузима одабиром ставке која се налази у крајњем десном углу главног менија апликације.

Претрага има три различита мода која се бирају кликом на једну од три понуђене картице *Дисертације*, *Аутори и чланови комисија* и *Претрага упитним језиком* што је приказано на **слици 1**. Ови модови су описани у наредним поглављима.

3. Претрага дисертација

Одабиром картице *Дисертације* кориснику се отвара форма са могућношћу да формира упит за претраживање дисертација. Упит се састоји од операнда који су раздвојени операторима И, ИЛИ или И НЕ што је приказано у левом углу табеле на **слици 2**. Дефиниција сваког операнда је у једном реду табеле. По отварању форме за претрагу дисертација постоје три операнда који су спојени логичким оператором И. Додавање и брисање операнда је омогућено селекцијом тастера и који се налазе у десном углу табеле на **слици 2**.

Претрага				
Дисертације Аутори и чланови комисија Претрага упитним језиком				
Тражи:	Наслов	садржи идентичне/сличне речи:		
И	Аутор	са презименом и именом:		X
ИЛИ	Текст дисертације	садржи идентичне/сличне речи:		X
И НЕ				+

Слика 2. Приказ за формирање упита, оператора и додавање/брисање редова упита

Корисник може да одабере назив поља за претраживање (**слика 3**).

Претрага

Дисертације | Аутори и чланови комисије | Претрага упитним језиком

Тражит:	Наслов	садржи идентичне/сличне речи:		
И	Текст дисертације	са презименом и именом:		×
ИЛИ	Наслов, апстракт, кључне речи	садржи идентичне/сличне речи:		×
	Наслов			+
	Апстракт			
	Кључне речи			

Ограничи на:

- Аутор
- Ментор
- Председник комисије
- Члан комисије

е до Садашње време

Припадност

- + ☐ Факултет техничких наука у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Природно-математички факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Филозофски факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Пољопривредни факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Правни факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Технолошки факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Економски факултет у Суботици, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Медицински факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Академија уметности у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Грађевински факултет у Суботици, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Технички факултет Михајло Пупин у Зренјанину, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Факултет спорта и физичког васпитања у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Педагошки факултет у Сомбору, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици, Универзитет у Новом Саду
- + ☐ Асоцијација центара за интердисциплинарне и multidisciplinarne студије и истраживања, Универзитет у Новом Саду

Тражи

Слика 3. Приказ врсте поља за претраживање

За поља *Текст дисертације*; *Наслов, апстракт, кључне речи*; *Наслов*; *Апстракт*; *Кључне речи* су омогућене четири врсте слагања речи као што је приказано на слици 4, а подразумевана вредност је *садржи идентичне/сличне речи*.

Претрага

Дисертације | Аутори и чланови комисија | Претрага упитним језиком

Тражи: Наслов

ИЛИ

Аутор

Текст дисертације

Ограничи на:

Објављено од Све године до Садашње време

Припадност

- Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Filozofski fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Pravni fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Tehnološki fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Medicinski fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Akademija umetnosti u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Građevinski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Tehnički fakultet Mihajlo Pupin u Zrenjaninu, Univerzitet u Novom Sadu
- Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Pedagoški fakultet u Somboru, Univerzitet u Novom Sadu
- Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Asocijacija centara za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije i istraživanja, Univerzitet u Novom Sadu

Тражи

Слика 4. Приказ врсте слагања за одабрано поље **Наслов**

Одабиром поља **Аутор** из падајуће листе кориснику је омогућена врста слагања по **имену и презимену**. Систем садржи помоћ приликом уноса имена и презимена тако што омогућује кориснику да из падајућег менија одабере жељеног аутора већ након пар унетих карактера без обзира да ли су карактери на ћирилици или латиници. На **слици 5** приказана је помоћ система при уносу презимена **Surla**. Иста врста помоћи постоји и приликом одабира неког од поља као што је **Ментор**, **Председник комисије** или **Члан комисије**.

Претрага

Дисертације | Аутори и чланови комисија | Претрага упитним језиком

Тражи: Наслов

ИЛИ

Аутор

Текст дисертације

Ограничи на:

Објављено од Све године до Садашње време

Припадност

- Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Filozofski fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Pravni fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Tehnološki fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Medicinski fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Akademija umetnosti u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Građevinski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Tehnički fakultet Mihajlo Pupin u Zrenjaninu, Univerzitet u Novom Sadu
- Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu
- Pedagoški fakultet u Somboru, Univerzitet u Novom Sadu
- Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu
- Asocijacija centara za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije i istraživanja, Univerzitet u Novom Sadu

Тражи

Слика 5. Приказ помоћи система након уноса

На **слици 6** је пример постављања сложенијег упита који има два операнда. У овом случају упит тражи дисертације у чијем су наслову речи **informacioni sistemi** и у чијем тексту дисертације се појављују речи **softverska arhitektura** и слагање речи **садржи идентичне/сличне речи**. Резултат претраживања биће дисертације које садрже идентичне речи „informacioni sistemi“ и „softverska arhitektura“ и оне дисертације које садрже сличне речи: information systems; information system; informacioni sistemi; informacioni sistem; informacionog sistema. Ако се изабере слагање речи **садржи идентичан текст** онда би резултат претраживања биле дисертације које садрже идентичне речи укључујући и

редослед речи.

The screenshot shows a search interface titled "Претрага". It has three tabs: "Дисертације", "Аутори и чланови комисија", and "Претрага упитним језиком". The "Претрага упитним језиком" tab is active. Below the tabs, there is a table with four columns: "Тражит:", "Наслов", "садржи идентичне/сличне речи:", and "informacioni sistemi". The first row has "И" in the "Тражит:" column, "Аутор" in the "Наслов" column, and "садржи идентичне/сличне речи:" in the "садржи идентичне/сличне речи:" column. The second row has "ИЛИ" in the "Тражит:" column, "Текст дисертације" in the "Наслов" column, and "садржи идентичне/сличне речи:" in the "садржи идентичне/сличне речи:" column. The third row has "ИЛИ" in the "Тражит:" column, "Текст дисертације" in the "Наслов" column, and "softverska arhitektura" in the "садржи идентичне/сличне речи:" column. There are red 'x' icons in the rightmost column for the first two rows and a green '+' icon for the third row.

Слика 6. Пример сложенијег упита

Корисник може да филтрира резултате претраге по временском периоду, по институцији на којој је дисертација одбрањена и по стеченом звању. Уколико корисник жели само дисертације из одређеног периода корисник то може захтевати одабиром или уносом жељене године из падајућег менија. Филтрирање је омогућено и по институцијима са Универзитета у Новом Саду на којима су дисертације одбрањене. Одабиром жељене институције отвара се листа свих звања која се могу стећи одбраном докторске дисертације на тој научној институцији.

На **слици 7** приказана су ограничења за тражење дисертација које су одбрањене на Факултету техничких наука у Новом Саду, чијом одбраном су кандидати стекли звање доктора техничких наука и које су одбрањене у периоду од 2005 до 2010 године.

The screenshot shows a filter interface titled "Ограничи на:". It has two dropdown menus: "Објављено од" with "2005" selected and "до" with "2010" selected. Below the dropdowns, there is a section titled "Припадност" with a list of faculties and departments. The first faculty, "Факултет техничких наука у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду", is expanded, showing a list of departments: "doktor tehničkih nauka", "doktor tehničkih nauka iz oblasti mehatronike", "doktor tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma", "doktor tehničkih nauka iz oblasti elektrotehnike i računarstva", "doktor tehničkih nauka iz oblasti građevinarstva", "doktor tehničkih nauka iz oblasti saobraćaja", "doktor tehničkih nauka iz oblasti grafičkog inženjerstva i dizajna", "doktor tehničkih nauka iz oblasti mašinstva", "doktor tehničkih nauka iz oblasti industrijsko inženjerstvo i inženjerski menadžment", and "doktor tehničkih nauka iz oblasti inženjerstva i zaštite životne sredine". The other faculties are collapsed. At the bottom, there is a "Тражи" button.

Слика 7. Филтрирање резултата

Притиском на дугме **Тражи** серверу се шаље упит након чега је приказана листа дисертација које одговарају упиту.

4. Претрага аутора и чланова комисије

Одабиром картице **Аутори и чланови комисија** отвара се прозор са пољем за унос имена и презимена траженог аутора/члана комисије као што је приказано на **слици 8**.

Слика 8. Претрага по картици аутори и чланови комисије

Корисник може да унесе име и презиме аутора у целости са тастатуре или као што је раније описано (текст испод **слике 4**) користећи помоћ система након чега ће се отворити табела са листом аутора/чланова комисије. Ако је корисник притиснуо дугме **Тражи** након уноса презимена појавиће се листа аутора и чланова комисије који имају то презиме (**слика 9**).

Аутори и чланови комисија	Дисертација	Менторства	Председавања комисијама	Чланства у комисијама
Аутор Име: Dušan Презиме: Surla Звање: Profesor emeritus Организациона јединица: Katedra za informacione tehnologije i sisteme, Departman za matematiku i informatiku Институција: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu	прикази	прикази	прикази	прикази
Аутор Име: Katarina Презиме: Surla Организациона јединица: Katedra za numeričku matematiku, Departman za matematiku i informatiku Институција: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu	прикази	-	-	прикази
Аутор Име: Bojana Презиме: Dimić Surla Звање: Docent Организациона јединица: Katedra za informacione tehnologije i sisteme, Departman za matematiku i informatiku Институција: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu	прикази	-	-	-

Слика 9. Листа аутора се презименом Surla

Ако је корисник одабрао аутора из падајуће листе на **слици 8** Сурла Душан систем нам приказује само податке о овом аутору (**слика 10**). Табела са **слике 10** поред колоне са основним подацима о аутору, садржи и колоне: **Дисертација**, **Менторства**,

Председавања комисијама и Чланства у комисијама. Одабиром приказа у колони **Дисертација** отвара се дисертација чији је аутор Сурла Душан. Одабиром приказа у осталим колонама добијају се прикази оних дисертација у којима је аутор Сурла Душан био ментор, председник комисије или члан комисије, респективно.

Претрага

Дисертације | **Аутори и чланови комисија** | Претрага упитним језиком

Име и презиме:

Листа Аутора

Аутори и чланови комисија	Дисертација	Менторства	Председавања комисијама	Чланства у комисијама
Аутор Име: Dušan Презиме: Surla Звање: Profesor emeritus Организациона јединица: Katedra za informacione tehnologije i sisteme, Departman za matematiku i informatiku Институција: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Univerzitet u Novom Sadu	прикази	прикази	прикази	прикази

Слика 10. Приказ аутора са презименом и именом Surla Dušan

5. Претрага упитним језиком Lucene-а

Одабиром картице **Претрага упитним језиком** кориснику је омогућено формирање *Lucene* упита. Синтакса за формирање *Lucene* упита се може пронаћи на линку http://lucene.apache.org/core/old_versioned_docs/versions/2_9_1/queryparsersyntax.html, а листа поља која су кориснику на располагању приказана су у десном делу форме на **слици 11**. Приказан је пример упита који одговара упиту формираном на **слици 6**.

Претрага

Дисертације | Аутори и чланови комисија | **Претрага упитним језиком**

Претрага Lucene упитним језиком

Упутство за писање упитним језиком Lucene-а можете пронаћи овде. Листа поља која Вам је на располагању је приказана у табели испод.

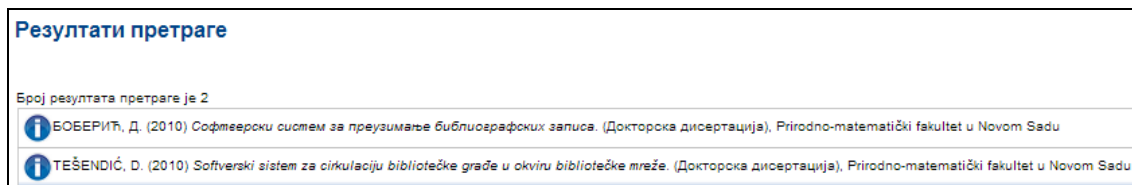
FT	Текст дисертације
TAK	Наслов, апстракт, кључне речи
TI	Наслов
AB	Апстракт
KW	Кључне речи
AU	Аутор
AD	Ментор
CC	Председник комисије
CM	Члан комисије
PY	Година публиковања
IN	Институција
DA	Назив звања

Слика 11. Претрага упитним језиком Lucene

Притиском на дугме **Тражи** серверу се шаље упит након чега је приказана листа дисертација које одговарају упиту.

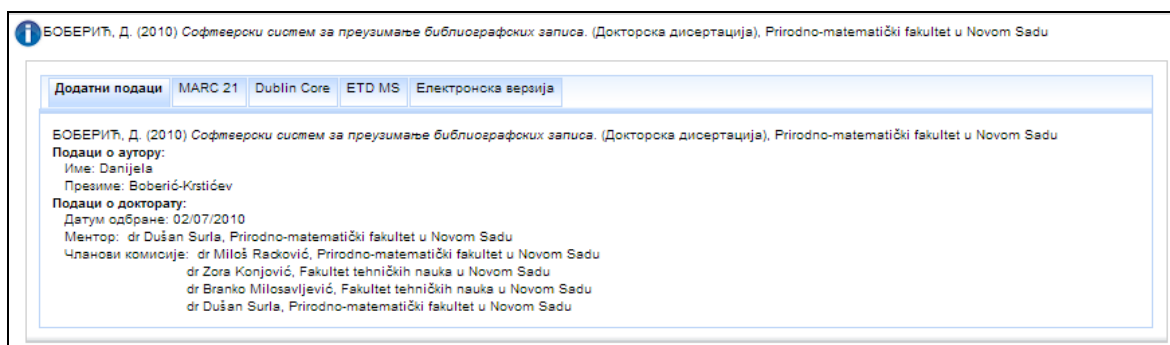
6. Приказ дисертација

Приказ дисертација које одговарају постављеном упиту могућ је у неколико формата (слика 12).

Слика 12. Приказ листе дисертација

Иницијални приказ садржи основне податке о дисертацији у виду референце приказане у Харвард стилу. Позиционирањем изнад иконице корисник се обавештава да кликом на исту могу да му се прикажу или сакрију додатне информације. Кликком на иконицу отвара се прозор са картицама *Додатни подаци*, *MARC 21*, *Dublin Core*, *ETD MS* и *Електронска верзија*. *Додатни подаци* нуде приказ додатних података дисертације (слика 13). Поновним кликом на иконицу затварају се додатне информације и корисник опет види слика 12.

Слика 13. Подаци о аутору и дисертацији

Наредне три картице садрже информације о дисертацији у неком од библиотечких стандарда. Тако *MARC 21* картица нуди приказ дисертације по MARC 21 стандарду (<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/>), *Dublin Core* картица нуди приказ дисертације по Dublin Core стандарду (<http://dublincore.org/documents/dces/>), *ETD MS* картица нуди приказ података по ETD MS стандарду (<http://www.ndltd.org/standards/metadata/etd-ms-v1.00-rev2.html>). Последња картица *Електронска верзија* приказана на слици 13 нуди могућност слања захтева централној библиотеци Универзитета у Новом Саду (CBUNS@uns.ac.rs) за добијање електронске верзије.